

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА БИЛЕЋА
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ
Ул. Краља Александра бр 28, 89230 Билећа
тел.централа: 059/381-011, факс: 059/381-012, Email: finansije@opstinabileca.ba

Број: 11.04/403-³⁴⁹/23
Датум, 08.08.2023. године

Свим корисницима буџета општине Билећа

Предмет: Упутство о начину и елементима израде буџета за 2024. годину

У складу са чланом 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) достављамо Вам Упутство за припрему буџета општине Билећа за 2024. годину.

У циљу израде Нацрта буџета општине Билећа сви буџетски корисници (потрошачке јединице) су дужни да, примјеном члана 30, а у складу са чланом 25. поменутог закона, сачине свој буџетски захтјев (приједлог финансијског плана) за наредну годину и доставе га Одјељењу за финансије.

Крајњи рок за достављање буџетских захтјева је 15.09.2023. У случају непоштовања рокова из буџетских календара, предвиђене су санкције по члану 64. в) поменутог Закона.

За ниже буџетске кориснике који буџетске захтјеве достављају ресорном Одјељењу рок за доставу је 08.09.2023. године.

Буџетски захтјев корисника, који послује као самостални правни субјект, у складу са посебним прописом (Законом о јавним предузећима, законом о систему јавних служби и др), треба претходно да буде одобрен од стране надлежног органа (Управног одбора и сл), у складу са његовим Статутом.

Овјерени буџетски захтјеви се достављају Одјељењу за финансије и електронски на маил: finansije@opstinabileca.ba

Упутство са прилозима можете преузети са Веб старнице: www.opstinabileca.ba
За све додатне информације можете се обратити на телефон 059/381-011 (Миљан Милићевић, Начелник одјељења за финансије).

С поштовањем,

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА
Миљан Милићевић

П р и л о г: Упутство за припрему буџета
општине Билећа за 2024. годину

На основу члана 29. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), Одјелјење за финансије даје буџетским корисницима општине Билећа

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА ОПШТИНЕ БИЛЕЋА ЗА 2024. ГОДИНУ

1. Уводне напомене

Овим Упутством се, у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, буџетским корисницима дају смјернице, оквири и рокови за припрему и израду буџета општине Билећа за 2024. годину.

Процјеном буџетских средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да се обезбједи ефикасно и ефективно финансирање приоритетних програма, услуга и активности којима се испуњавају социјалне и економске потребе грађана општине Билећа. С обзиром на несклад потреба и средстава неопходно је да се приликом израде буџета за 2024. годину испоштују дате смјернице и ограничења, при чему полазну основу за финансијско планирање на годишњем нивоу чине елементи дугорочног плана, утврђени на нивоу Републике Српске и општине Билећа.

Поступци и рокови за припрему буџета прописани су Законом о буџетском систему Републике Српске.

2. Основне економске претпоставке и смјернице за припрему буџета

Полазну основу за припрему буџета за 2024. годину чини Документ оквирног буџета Републике Српске за период 2024-2026. година, ког је донијела Влада Републике Српске, одређујући стратешки оквир и горње границе ресурса за припрему годишњег буџета Републике, општина/градова и ванбуџетских фондова. Документ оквирног буџета 2024-2026 (скраћено: ДОБ 2024-2026, објављен на сајту Министарства финансија Републике Српске) садржи процјену макроекономских показатеља, пројекције прихода и прогнозе расхода за 2024. годину и наредне двије године.

У складу са прогнозом макроекономских показатеља за наредну фискалну годину (реалан раст БДП за 3,0%), према ДОБ-у, очекивани износ укупних пореских и непореских прихода који ће бити на располагању локалним заједницама у 2024. годину је 1.002,3 милиона КМ.

Пројекција прихода јединица локалне самоуправе у периоду 2024-2026 (у мил. КМ):

<i>Врсте прихода</i>	2024	2025	2026
Порески приходи	616,0	660,7	705,2
Непорески приходи	283,3	289,2	295,8
Грантови	12,1	12,1	12,1
Трансфери између буџ. јединица	91,0	87,9	89,7
Укупно:	1.002,3	1.049,9	1.102,7

Око половине прихода јединица локалне самоуправе чине приходи од индиректних пореза. У складу са Законом о буџетском систему Републике Српске, из прихода од индиректних пореза који припадају Републици Српској, буџетима општина и градова припада 24% средстава преосталих након сервисирања спољног дуга Републике Српске. У складу са пројекцијом прихода од индиректних пореза за период 2024-2026. година и Законом о буџетском систему Републике Српске, процјењује се да ће приходи општина и градова по основу индиректних пореза у 2024. години износити око 486,7 милиона КМ, у 2025. око 523,7 милиона КМ и у 2026. години око 559,4 милиона КМ.

У оквиру прихода од директних пореза код јединица локалне самоуправе најважнији су приходи од пореза на доходак и приходи од пореза на имовину. На основу Закона о буџетском систему Републике Српске, буџетима јединица локалне самоуправе припада 25% прихода од пореза на лична примања и пореза на приходе од самосталне дјелатности. Према пројекцији, приход од пореза на доходак који припада буџетима јединица локалне самоуправе износи 79,1 милиона КМ у 2024. години, 83,2 милиона КМ у 2025. години и 88,1 милиона КМ у 2026. години. Наведене пројекције усклађене су са пројекцијама раста плата и запослености у Републици Српској.

Опорезивање непокретности у Републици Српској прописано је Законом о порезу на непокретности, а на основу Закона о буџетском систему Републике Српске приход од пореза на имовину у потпуности припада буџетима јединица локалне самоуправе. Пројекција прихода по основу пореза на имовину износи 29,4 милиона КМ у 2024. години, 30,3 милиона КМ у 2025. години и 31,4 милиона КМ у 2026. години.

Очекивани укупни износ непореских прихода у буџетима јединица локалне самоуправе је 283,3 милиона КМ у 2024. години, 289,2 милиона КМ у 2025. години, односно 295,8 милиона КМ у 2026. години.

Према ДОБ-у очекивана потрошња подсектора јединице локалне самоуправе износи 945,9 милиона КМ 2024. години, 995,1 милиона КМ у 2025. години и 1.049,2 милиона КМ у 2026. години, од чега расходи износе 821,0 милиона КМ, 825,1 милиона КМ и 827,0 милиона КМ. Планирани издаци за нефинансијску имовину овога подсектора износе 124,9 милиона КМ у 2024. години, 170,1 милиона КМ у 2025. години и 222,2 милиона КМ у 2026. години. У структури расхода најзначајнији су расходи за лична примања запослених, расходи по основу коришћења роба и услуга, али и дознаке на име социјалне заштите.

ДОБ има за циљ изградњу одрживог фискалног система, примјену и провођење важећих закона са циљем подршке одрживости буџета локалних заједница. У периоду 2024-2026. Године треба да допринесе ажурнијем извршавању пореских обавеза пореских обвезника, јачању фискалне и финансијске дисциплине и извјесним задовољавању потреба које се финансирају из јавних средстава.

3. Политика локалне власти

Политика локалне власти за 2024. годину оријентисана је на имплементацију стратешких циљева и одржавању стабилности буџета Општине.

Имајући у виду да буџет представља инструмент за остваривање тих циљева, годишња процјена средстава и издатака за наредну фискалну годину треба да финансијски подржава стратешки план развоја и задовољење потреба грађана за јавним услугама. Основно опредјељење локалне власти је да се примјени буџет који је остварив и стабилан, а да се истовремено у структури буџетског документа препознају дефинисани циљеви, политике, програми и услуге.

Ефикасније коришћење расположивих ресурса, као и успјешније одређивање приоритета у трошењу финансијских средстава, основа су буџетске политике Општине. Такође, у наредној фискалној години неопходно је утицати на повећано остварење непореских прихода, те на смањење текуће потрошње. Као приоритет треба ставити измирење обавеза које се пренесу из претходне године, тако да се и у 2024. години мора водити рачуна о стварању нових обавеза.

Локална власт је определијелена да се у наредној години расположива средства усмјере за: наставак суфинансирања за урбани развој локалне заједнице-саобраћајне инфраструктуре, комуналне инфраструктуре, наставак започетих капиталних пројеката, развој и унапређење пољопривреде, унапређење образовања, подршку пораста породице, финансирање социјалне и здравствене заштите и др.

У складу са ануитетним плановима приоритетно се планира уредно сервисирање дуга према кредитору (за кредите). Да би општина била у могућности редовног измирења обавеза у 2024. години неопходно је спровести план свођења броја запослених у реалне оквире, што представља основу за смањење расхода за лична примања.

Постоји одређење да се раније прихваћени концепт партиципативног планирања даље унапређује и развија, кроз двосмјерну комуникацију, у циљу већег учешћа јавности у дефинисању приоритета при креирању буџетског документа. Такође се постепено са линијског прелази на програмско буџетирање.

Ради конзистентне интегрисаности у јединствен буџетски систем вишег нивоа власти намјера је да се сви расходи буџета прикажу у складу са захтјевима буџетске класификације (економска, организациона и функционална), при чему се посебно презентује оперативни и капитални дио буџета. Одређење је да се сачини јасан и разумљив документ за јавност.

Од буџетских корисника се очекује да приликом израде приједлога својих финансијских планова уважавају наведене основе политике локане власти те поштују утврђене лимите буџетске потрошње за 2024. годину.

4. Пројекције буџетских средстава општине Билећа за 2024. годину и лимити потрошње за буџетске кориснике

Уважавајући препоруке дате ДОБ-ом, те на основу анализе остварења прихода у протеклом периоду, утврђена је пројекција средстава у буџету општине Билећа за 2024. годину:
- у КМ

<i>Врста прихода</i>	<i>Остварење 2022.</i>	<i>План 2023.</i>	<i>Пројекција 2024</i>
Порески приходи	5.947.929	5.732.290	5.451.576
Непорески приходи	2.340.868	4.371.407	3.450.061
Укупно:	8.288.797	10.103.697	8.901.637

У структури укупно очекиваних средстава није приказана процјена текућих и капиталних грантова, као и примици од продаје имовине.

Буџет за 2023. годину по основу пореских и непореских прихода је планиран у износу од 10.103.697 КМ, остварење за 6 мјесеци 2023. године износи 4.366.409 КМ.

Извршење у првих шест мјесеци код пореских прихода је 46 %. Према подацима Пореске управе и у следећој години бити разрез на сличном нивоу као и у 2023. години. А на бази наведеног и податка из ДОБ-а 2024-2026 заснована је пројекција ове врсте прихода у 2024. години.

Обавеза је буџетских корисника да анализирају своје властите приходе као и приходе које остварују својим радом како би се евентуално повећала средства по овом основу у наредном периоду што би свакако утицало на висину буџетског оквира. Код непореских прихода извршење за шест мјесеци 2023. године је 39 % у односу на план за 2023. годину. У следећој години се очекује реализација ових накнада на сличном нивоу у односу на 2023. годину.

На бази економских претпоставки при пројекцији буџетских средстава предлаже се да при планирању буџетског оквира потрошње, буџетски корисници планирају средства/издатке у 2024. години умањене 15 % у односу на план за 2023. годину. У складу са утврђеном класификацијом, буџетска потрошња се посебно планира за текуће расходе и капиталне издатке, за сваког буџетског корисника, према овом Упутству.

5. Садржај Захтјева буџетског корисника

Форма и садржај буџетских захтјева треба да буду усклађени са чланом 25. Закона о буџетском систему Републике Српске и утврђеном методологијим планирања, и за буџетске кориснике чији је оснивач Општина (Ниже потрошачке јединице Општине Билећа) треба да садрже:

- (1) Захтјев за текуће издатке потребно је да садржи: детаљне податке о постојећим и планираним активностима и услугама у буџетској 2024. години, као и податке о организационој, квалификационој структури, броју запослених и коефицијентима; основицу за обрачун личних примања; средства за материјалне трошкове са детаљним образложењем појединачних трошкова; појединачне елементе и укупне износе потребне за реализацију програмских активности, на начин да се могу пратити ефекти програмског буџетирања.
- (2) Захтјев за додатна средства за текуће активности чије се финансирање не може ускладити са ограничењем садржином по овом Упутству, детаљно треба образложити, са приједлогом приоритета, који ће се размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину.
- (3) Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама као и за нове пројекте-приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину. Неопходно је навести планирану вриједност, образложење оправданости улагања, могућностима суфинасирања из других извора и захтијевани износ из буџета, као и досадашњи степен улагања за започете пројекте, те процјену трошкова у вези са одржавањем основних средстава.
- (4) Властити приходи, грантови, донације, примици од продаје имовине и остали јавни приходи који припадају буџетским корисницима морају се исказати у Захтјеву на приходованој страни. Коришћење тих прихода за одређене намјене утврдиће се Одлуком о извршењу буџета за 2020. годину.
- (5) Ресорна Одјељења Општинске управе су дужна размотрити приједлог финансијског плана за ниже потрошачке јединице из своје надлежности и мишљење уз сагласност доставити у Одјељење за финансије.
- (6) Буџетски захтјев треба да садржи финансијски израз предложеног плана и писмено образложење за сваку позицију.

(7) Буџетски захтјев треба да садржи квартални финансијски план за буџетску потрошњу са описаним кварталним плановима потреба за средствима.

Финансијски дио Захтјева (Прилог 1) мора да буде презентован табеларно у Ехсел-у, са утврђеним заглављем, као:

НПЈ: „План буџетске потрошње по економској класификацији за 2024. годину“

Број конта	Опис/ставка	План 2023.г	План 2023.г. са реалокацијама	Процјена извршења у 2023. г.	Нацрт буџета за 2024. г.	Индекс 6/4	Напомена
1	2	3	4	5	6	7	8

Напомене:

- у колони 3: План буџета за 2023. годину-преузимају се подаци који су објављени у „Службеном гласнику општине Билећа“, број: 1/23,

- у колони 4: одобреном буџету, по свим позицијама, придружити реалокације у 2023. години,

- у колони 5: процјена извршења до краја 2023. г. на бази извршења у првих 6 мјесеци,

- у колону 6: приједлог финансијског плана буџетског корисника за Нацрт буџета за 2024. годину,

- у колону 7: унијети индекс планиране потрошње у односу на потрошњу у 2023. г.

Буџетски захтјев за организационе јединице Општинске управе (одјељења, службе, одсједи) и мјесне заједнице треба да садржи:

- Детаљне податке о постојећим и планираним активностима и услугама у буџетској 2024. години, средства за материјалне трошкове са детаљним образложењем појединачних трошкова; појединачне елементе и укупне износе потребне за реализацију програмских активности, на начин да се могу пратити ефекти програмског буџетирања.

- Захтјев за набавку основних средстава и опреме, додатним средствима за капиталне пројекте започете у претходним фискалним годинама као и за нове пројекте – приоритете које треба размотрити у поступку доношења буџета за наредну фискалну годину. Неопходно је навести планирану вриједност, образложење оправданости улагања, могућностима суфинансирања из других извора и захтјевани износ из буџета, као и досадашњи степен улагања за започете пројекте, те процјену трошкова у вези са одржавањем основних средстава.

- Буџетски захтјев треба да садржи треба да садржи финансијски израз предложеног плана и писмено образложење за сваку позицију.

- Буџетски захтјев треба да садржи квартални финансијски план за буџетску потрошњу са описаним кварталним плановима потреба за средствима.

- Финансијски дио Захтјева (Прилог 1) мора да буде презентован табеларно у Ехсел-у и организационе јединице Општинске управе (одјељења, службе, одсједи) и мјесне заједнице попуњавају колоне 2,6 и 8.

6. Поступак и динамика припреме буџета општине Билећа

Припрема и доношење буџета општине прописано је чланом 28. Закона о буџетском систему Републике Српске, као буџетски календар са слиједећим роковима:

- до 20.07.2023. године Одјељење за финансије доставља буџетским корисницима Упутство за припрему буџета општине;
 - до 15.09.2023. године буџетски корисници достављају буџетске захтјеве за 2024. годину. Буџетски захтјев садржи финансијски захтјев и писмено образложење како је предвиђено Законом и овим Упутством, а припрему буџетског захтјева корисници врше у сарадњи са Одјељењем за финансије;
 - до 15.10.2023. године Одјељење за финансије израђује Нацрт буџета општине Билећа за 2024. годину, у складу са смјерницама садржаним у ДОБ-у, а затим радну верзију доставља начелнику општине;
 - након што Начелник општине анализира радни материјал Нацрта буџета, врше се додатна усаглашавања и утврђује се нацрт буџета који се доставља Министарству финансија до 01. новембра текуће године, ради добијања препорука;
 - до 15. новембра Скупштина општине Билећа се изјашњава о Нацрту буџета за наредну годину;
 - Нацрт буџета објављује се у „ Службеном гласнику општине Билећа“ и WEB страници Општине са позивом за учешће грађана и организација цивилног друштва у одржавању јавних расправа;
 - јавне расправе проводи радна група коју Начелник општине формира Рјешењем до 30.10.2023. године, а организују се посебно по интересним/циљним групама, према утврђеном распореду, најкасније до 15.11.2023. године;
 - истовремено Радна група за јавну расправу анализира примједбе, сугестије и уколико постоји могућност уграђује их у Приједлог буџета односно даје одговоре (принцип двосмјерне комуникације);
 - до 21. новембра Приједлог буџета за наредну годину доставља се Министарству финансија на сагласност;
 - 15. децембра Скупштина општине Билећа доноси Одлуку о усвајању буџета за наредну фискалну годину, на који је претходно добијена сагласност Министарства финансија;
- До 24. децембра Одјељење за финансије Министарству финансија доставља усвојени буџет општине за 2024. годину, Одлуку о усвајању буџета и Одлуку о извршењу буџета за наредну фискалну годину.

7. Посебне напомене

(1) Захтјеве са текућим и капиталним издацима обавезно треба класификовати у складу са прописаним Контним оквиром за кориснике буџета Републике Српске, општина градова и фондова и утврдити кварталну динамику потрошње.

(2) При изради финансијског плана придржавати се дозвољеног буџетског оквира као и рока за достављања финансијских планова према утврђеном буџетском календару, како би се испоштовале одредбе Закона о буџетском систему Републике Српске.

(3) Крајни рок за достављање приједлога финансијских планова надлежним одјељењима је до 20.09.2023. године, а Одјељењу за финансије је 25.09.2023. године.

ОБРАЂИВАЧ

Број: 11.04/403-349 /23
Билећа, 08.08.2023. године

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА ЗА
ФИНАНСИЈЕ

Milovan
Миљан Милићевић

Прилози:

1. План буџетске потрошње за 2024. годину